

Dosarul nr. 3ra-245/2021

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Gheorghieș, A. Toderăș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „F&J Prosper”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „F&J Prosper” împotriva Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord, intervenient accesoriu SRL „Valah”, persoana terță SRL „Alfa Broker” cu privire la anularea procesului-verbal și a deciziei de regularizare, împotriva deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 27 ianuarie 2020, SRL „F&J Prosper” a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord privind anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 32/2 din 14 noiembrie 2019 și a deciziei de regularizare nr. 369 din 06 decembrie 2019.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 15 noiembrie 2019, a recepționat procesul-verbal nr. 32/2 din 14 noiembrie 2019 de reverificare a declarațiilor vamale emis de către Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord, în temeiul căruia au fost recalulate/stabilite obligații vamale în sumă de 32 144,95 de lei. Potrivit procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale, s-a invocat că mărfurile importate de SRL „F&J Prosper” în baza declarațiilor vamale nr. 9024i643 din 18 martie 2015, nr. 9024i760 din 01 aprilie 2015, nr. 9024i01154 din 16 mai 2015 și nr. 9024i1308 din 29 mai 2015, cu valoare statistică totală de 618 647,90 de lei, ar fi beneficiat neîntemeiat de tratament tarifar preferențial din motivul reducerii graduale a taxei vamale.

A relatat reclamantul că, din analiza procesului-verbal nr. 32/2 din 14 noiembrie 2019 de reverificare a declarațiilor vamale, s-a constatat că Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord, vădit neîntemeiat și intenționat a concluzionat despre existența faptului privind beneficierea unui tratament tarifar preferențial, aplicând în privința SRL „F&J Prosper” contrar legii și procedurii prevederile art. 202 din Codul vamal, avându-se în vedere că, mărfurile au fost importate de către SRL „F&J Prosper” în baza declarațiilor vamale nr. 9024i643 din 18 martie 2015, nr. 9024i760

din 01 aprilie 2015, nr. 9024i01154 din 16 mai 2015 și nr. 9024i1308 din 29 mai 2015, prin intermediul brokerului vamal.

Reclamantul a menționat că, la importarea mărfii a fost reprezentat de brokerul vamal, astfel nefiind echitabilă întocmirea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale. În cazul în care ar fi fost constatat temei pentru recalculare și stabilirea obligațiilor vamale, din motiv că brokerul vamal nu a asigurat completarea corectă a documentelor vamale în conformitate cu legislația vamală și a celor stabilite prin legislație, în alte domenii culpa SRL „F&J Prosper” nu există, nefiind admisibilă astfel și recalcularea/stabilirea obligațiilor vamale în sumă de 32 144,95 de lei.

A mai invocat reclamantul și faptul că, drept urmare a procedurii inițiate de organul vamal, a fost emisă și decizie de regularizare nr. 369 din 06 decembrie 2019, în baza procesului-verbal nr. 32/2 din 14 noiembrie 2019 de reverificare a declarațiilor vamale. Astfel, SRL „F&J Prosper”, a contestat inclusiv decizia de regularizare nr. 359 din 06 decembrie 2019, ca fiind neîntemeiată și ilegală, inclusiv și din motivul expirării termenului pentru determinarea mărimii obligațiilor vamale.

Sușține reclamantul că procedura de reverificare a declarațiilor vamale nr. 9024i643 din 18 martie 2015, nr. 9024i760 din 01 aprilie 2015, nr. 9024i01154 din 16 mai 2015 și nr. 9024i1308 din 29 mai 2015 a fost viciată, prin lipsa unei analize efective și exhaustive, ceea ce determină netemeinicia concluziilor invocate în procesul-verbal nr. 32/2 din 14 noiembrie 2019 de reverificare a declarațiilor vamale.

A solicitat reclamantul anularea procesului-verbal nr. 32/2 din 14 noiembrie 2019 de reverificare a declarațiilor vamale și a deciziei de regularizare nr. 369 din 06 decembrie 2019.

Prin încheierea din 12 iunie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Valah”.

Prin hotărârea din 13 iulie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „F&J Prosper” împotriva Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord, intervenient accesoriu SRL „Valah” cu privire la anularea procesului-verbal și a deciziei de regularizare, a fost respinsă.

Manifestând dezacordul cu hotărârea instanței de fond, SRL „F&J Prosper”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, la 20 iulie 2020 a depus cerere de apel nemotivată, iar la 13 august 2020, în termenul prevăzut de lege, apelul motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei decizii noi, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost atras în proces în calitate de terț SRL „Alfa Broker”.

Prin decizia din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 13 iulie 2020 a Judecătoria Bălți, sediul Central și emisă o decizie nouă prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „F&J Prosper” împotriva Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord, intervenient accesoriu SRL „Valah”, persoana terță SRL „Alfa Broker” cu privire la anularea procesului-verbal și a deciziei de regularizare.

În motivarea deciziei, Curtea de Apel Bălți a specificat că, conform art. 129 alin. (7) din Codul vamal, organul vamal este obligat să ia toate măsurile pentru încasarea obligației vamale de la plătitorul vamal și numai în măsura în care acest

lucru nu este posibil, obligația vamală se încasează de la persoanele care răspund solidar cu acesta pentru onorarea obligației vamale.

Articolul 162 alin. (1) din Codul vamal, prevede că broker vamal este persoana juridică, înregistrată în conformitate cu legislația, care deține licență pentru activitatea de broker vamal, eliberată de organul de licențiere, și care, pe principiile reprezentării directe sau indirecte, declară mărfurile, le prezintă pentru vămuire, efectuează și alte operațiuni vamale. Pentru obligația vamală apărută brokerul vamal răspunde solidar cu plătitorul vamal. Astfel, rezultă că, potrivit regulilor generale, plătitor vamal este titularul declarației vamale și în situația constatării acționării cu rea credință din partea unor persoane care au redactat declarația vamală, aceștia vor răspunde solidar cu plătitorul vamal, dacă acestea știau sau ar fi trebuit să știe că informațiile cu care operează sunt false sau incorecte.

În cauză s-a constatat că deși declarațiile vamale au fost depuse de brokerul vamal Bujor Ghenadii angajat al SRL „Alfa- Broker” și nu nemijlocit de SRL „F&J Prosper”, totuși codul vamal instituie răspunderea solidară, care presupune acel raport de răspundere juridică în baza căruia persoana interesată/îndreptățită poate cere plata prejudiciului în întregime de la oricare debitor solidar, care la rândul său este ținut să execute întreaga prestație/plată la care are dreptul persoana îndreptățită/autorizată.

A reținut instanța de apel că în cazurile declarațiilor vamale supuse reverificării de către secția control ulterior a Biroul Vamal Nord, în rubrica 9 este indicat ca responsabil financiar SRL „F&J Prosper”, astfel responsabilitatea pentru achitarea totală și deplină a plăților vamale este a SRL „F&J Prosper”. În contextul celor invocate, instanța de apel a reiterat că deși legislația vamală prevede răspunderea solidară cu titularul declarației vamale a orice persoană care a oferit informațiile necesare la întocmirea declarației vamale ori care a redactat declarația vamală, dacă aceasta știa sau ar fi trebuit să știe că informațiile în cauză erau false sau incorecte, organul vamal nu este obligat să indice în calitate de plătitor vamal în mod solidar cu titularul declarației vamale și brokerul vamal care a întocmit declarația vamală.

Cu referire la argumentul apelantului/reclamant privind expirarea termenului pentru determinarea mărimii obligațiilor vamale ca urmare a controlului ulterior, Curtea de Apel Bălți a menționat că tranzacțiile economice externe supuse reverificării ale agentului economic SRL „F&J Prosper” au fost efectuate în perioada anului 2015, iar în condițiile art. 127 alin. (10) și art. 202 alin. (2) lit. b) din Codul vamal, termenul de 4 ani se calculează de la sfârșitul anului 2015 până la sfârșitul anului 2019. Termenul de reverificare a declarațiilor vamale ale reclamantului SRL „F&J Prosper” și de determinare a obligațiilor vamale nu a fost încălcat de către secția control ulterior a Biroului Vamal Nord.

La 18 decembrie 2020 (ștampila de pe plicul poștal), SRL „F&J Prosper”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului SRL „F&J Prosper”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a invocat că, la importarea mărfii în baza declarațiilor vamale nr. 9024i643 din 18 martie 2015, nr. 9024i760 din 01 aprilie 2015, nr. 9024i01154 din 16 mai 2015 și nr. 9024i1308 din 29 mai 2015, a fost reprezentat de brokerul vamal. Astfel, nu poate fi reținut argumentul instanțelor inferioare că răspunderea solidară nu

constituie temei de anulare a procesului - verbal de reverificare din 14 noiembrie 2019 și a decizie de regularizare 369 din 06 decembrie 2019. Or, legea prevede expres că, brokerul vamal răspunde în mod solidar de obligațiile privind achitarea drepturilor de import sau de export și altor plăți aferente prelungirii termenului de achitare.

Consideră recurentul că, deciziile contestate au fost emise contrar prevederilor legii, deoarece intimatul nu a prezentat probe cum a fost stabilită taxa vamală de 4,33%.

Recurentul a relatat că, instanțele inferioare au interpretat eronat prevederile art. 127 alin. (10) din Codul vamal, deoarece, declarațiile vamale datează cu 18 martie–16 mai 2015, iar reverificarea declarațiilor vamale a avut loc în luna noiembrie 2019, peste termenul de 4 ani.

A susținut recurentul că instanța de apel a emis decizia contestată ignorând circumstanțele importante pentru examinarea obiectivă și exhaustivă a pricinii. Toate argumentele și probele invocate și prezentate de partea pârâtă fiind catalogate arbitrar și nefondate.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Bălți a pronunțat la 01 decembrie 2020 decizia contestată în prezența reprezentantului recurentului.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că SRL „F&J Prosper”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 18 decembrie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 21 ianuarie 2021, în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului motivat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 16 februarie 2021, Biroul Vamal Nord a depus referință la cererea de recurs depusă de SRL „F&J Prosper”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil, cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să

însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție conchide că cererea de recurs depusă de SRL „F&J Prosper”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „F&J Prosper”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh